

Visualisez ce message dans votre navigateur

CEGESOMA - Rijksarchief

NIEUWSBRIEF

Nr 66 - Mei 2021

NIEUWS

CALL FOR POSTERS

Dien een voorstel van presentatie in over de kwaliteitsverbetering van digitalisering van erfgoedcollecties in het kader van de studiedag van het BRAIN project ADOCHS op 14 september.

► [Lees meer](#)

TERUGKEER VAN DE FOTOTHEEK

Meer dan 300.000 foto's vullen opnieuw de archiefruimten van het CegeSoma in de Luchtvaartsquare.

► [Lees meer](#)

FOCUS OP DE COLLECTIES

LEON DEGRELLE IN DE BIBLIOTHEEK VAN HET CEGESOMA

Ontdek de rijkheid van collecties van en over de leider van de Rex-beweging.

► [Lees meer & bekijk de video !](#)

PUBLICATIES

DE HOLOCAUST IN ZUID-OOST EUROPA

Een nieuwe publicatie (Engels) van Adina Babeş-Fruchter (wetenschappelijk medewerkster van EHRI bij het CegeSoma) en Ana Bărbulescu over de stand van het zaken van het onderzoek over de Shoah in dit deel van Europa.

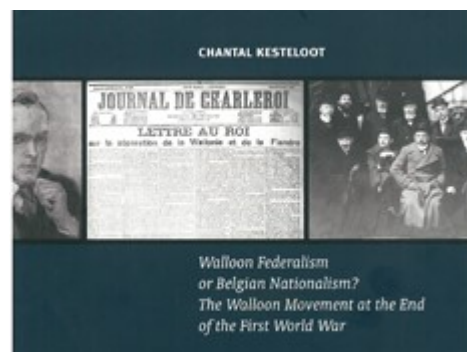
in South-Eastern Europe

► Lees meer

WAALS FEDERALISME OF BELGISCH NATIONALISME ?

Chantal Kesteloot bekijkt de weinig bekende geschiedenis van een geradicaliseerde Waalse beweging na de Eerste Wereldoorlog.

► Lees meer

ZE KOZEN VOOR HET CEGESOMA/RIJKSARCHIEF

HANNES, STAGIAIRE PUBLIEKSGESCHIEDENIS

Portret van een jonge gepassioneerde historicus die een nieuwe module voorbereidt voor Belgium WWII.

► Bekijk de video !

COVID-19 PANDEMIE

LEESZAAL

U blijft welkom op reservatie en mits respect van de veiligheidsmaatregelen.

► Lees meer

Luchtvaartsquare 29 / B-1070 Brussel / Belgium
Copyright © CegeSoma / Rijksarchief, alle rechten voorbehouden

Modifiez votre profil - Pour vous désabonner cliquez ici

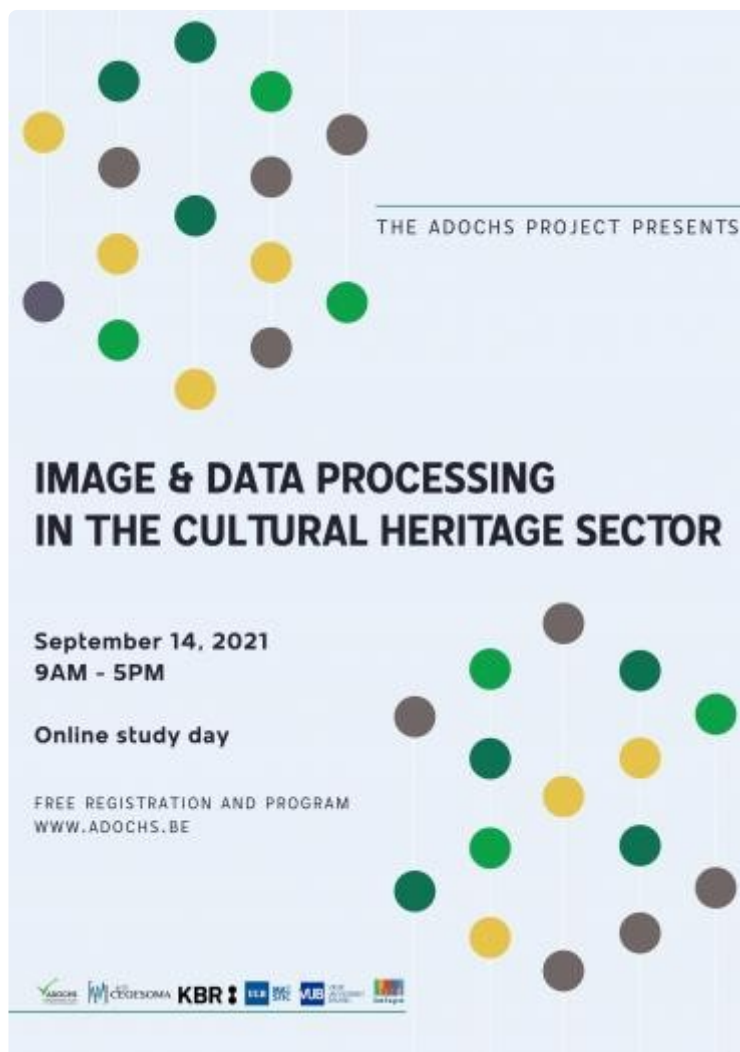
Flexmail

[Home](#) » [Event](#) » [SAVE THE DATE & OPROEP VOOR PAPERS](#)

SAVE THE DATE & OPROEP VOOR PAPERS

Image & Data Processing in the Cultural Heritage Sector (Studiedag ADOCHS)

CegeSoma in de kijker [Colloquium](#)

Op dinsdag 14 september 2021 organiseert het [ADOCHS](#)-project (*Auditing Digitalization Outputs in the Cultural Heritage Sector*) een internationale studiedag over Beeld- en gegevensverwerking in de sector van het cultureel erfgoed. De presentaties in de voormiddag zullen focussen op de resultaten van het project m.b.t. het verbeteren van de kwaliteit van de bestanden in de context van de digitalisering van ons erfgoed. 's Namiddags volgt er een debat over het mogelijk vervolg van dit project en de evolutie van onze organisaties in het licht van artificiële intelligentie.

Deze studiedag biedt ook de mogelijkheid tot een dialoog tussen onderzoekers en professionals over hun ervaringen en verwezenlijkingen in een professionele omgeving die dicht bij de onze aanleunt.

Wilt u deelnemen ?

Onderzoekers en professionals van bibliotheken, archieven en musea worden hierbij uitgenodigd om tijdens de postersessie in de namiddag hun [ideeën, bedenkingen en projecten](#) over het verbeteren van de digitale valorisatie van ons erfgoed en documentaire collecties voor te stellen en in gesprek te gaan met het publiek.

[Onder deze link](#) vindt u alle informatie die u nodig hebt om uw bijdrage in te dienen (**uiterlijk op 30 juni 2021**).

Definitief programma & registratie volgen weldra. Blijf ons volgen !

14/09/2021 - 09:00 – 17:00

Organisatoren

CegeSoma (Rijksarchieven in België)
Koninklijke Bibliotheek van België (KBR)
Université libre de Bruxelles (ULB)
Vrije Universiteit Brussel (VUB)

Hoofdtal (Hoofdtalen)

Engels

Partner(s)

TREFWOORDEN

---

digital humanities

© Cegesoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11

[Home](#) » [News](#) » De fototheek van het CegeSoma keert terug naar de Luchtvaartsquare

De fototheek van het CegeSoma keert terug naar de Luchtvaartsquare

De meeste van onze lezers raadplegen de fototheek weliswaar online maar het CegeSoma beschikt wel degelijk over een materiële fotocollectie van meer dan 300.000 stuks. Door plaatsgebrek bevond deze zich tot voor kort in het depot aan de Belgradostraat. De vrachtwagen van het Rijksarchief is ettelijke keren heen en weer moeten rijden en talrijke collega's hebben moeten helpen om de hele fototheek terug over te brengen naar onze vestiging aan de Luchtvaartsquare.

Waaruit bestaat de fototheek van het CegeSoma ?

De fototheek van het CegeSoma bevat ongeveer 310.000 foto's waarvan de meeste over WO II gaan. De foto's zijn afkomstig van persagenschappen, giften van privépersonen, enz.

Van die 310.000 foto's komen er 230.000 uit het Sipo-archief (het agentschap 'Service International Photographique') dat sinds 1972 wordt bewaard bij het CegeSoma. Dat agentschap werd opgericht in 1933 en kreeg samen met twee andere in 1940 het handelsmonopolie van de *Propaganda Abteilung*. Vrij vlug werd het in Brussel de grootste onderneming voor de productie van actualiteitsbeelden die de pers van beeldmateriaal voorzag. In 1943 werd het overgekocht door het agentschap Atkantik (Berlijn). In 1946 werden de directeur van Sipo en de meeste fotografen die voor het agentschap hadden gewerkt door de krijgsraad in Brussel schuldig bevonden aan collaboratie. Het materiaal en het archief van het agentschap werden daarna in beslag genomen. De foto's in ons bestand komen van bewijsstukken die door het krijgsauditoraat werden geconfisqueerd voor naoorlogse processen in verband met collaboratie.

De fototheek bevat eveneens +/-80.000 foto's van privépersonen in verband met de twee wereldoorlogen (militaire, politieke en socio-economische aspecten), de naoorlogse periode (Koude Oorlog, Koreaoorlog, Belgisch Congo en oud-kolonialen, Expo '58). In het bestand bevindt zich onder meer de fraaie collectie [Janine Binon](#) (hospitaal van het hotel "L'Océan" in De Panne en de Koningin Elisabeth-scholen 'Charles Théodore' en 'Marie-Josée' te Wulveringem in 14-18), de [foto's Algoet](#) ...

Van 14.000 van de 80.000 foto's heeft het CegeSoma geen originelen. Alle fotodocumentatie die ons werd toevertrouwd werd op vandaag weliswaar gedigitaliseerd maar slechts een deel ervan wordt in de originele vorm bij ons bewaard. Sommige foto's van privépersonen werden na digitalisering opnieuw terugbezorgd aan de eigenaars, die – wat begrijpelijk is – erg aan hun foto's gehecht zijn. Het gaat dan meestal om foto's uit WO I en van oud-kolonialen. In de digitale collecties vallen ook de mooie bestanden op van [Cauvin](#) en [De Bremaecker](#).

Raadpleging, reproductie en schenking van foto's

De meeste van onze collecties kunnen [online worden geraadpleegd](#). Voor een aantal van de gedigitaliseerde foto's in de fotocollecties van het CegeSoma geldt dit echter niet, omwille van auteursrechten en privacybescherming. Indien u een foto heeft opgemerkt die u interessant vindt maar die niet online raadpleegbaar is kan u contact opnemen met isabelle.sampieri@arch.be.

De terugkeer van de fotocollecties naar de Luchtvaartsquare zal niets veranderen voor de raadpleging ervan (geen toegang tot foto's op papier) maar de wachttijd voor reproducties zal minder lang zijn dan voordien. Indien u een reproductie wenst van een foto, raadpleeg dan eerst onze webpagina "[Reproductie van documenten](#)".

Tot slot, indien u fotoarchief bezit in verband met de onderwerpen die worden bestudeerd door het CegeSoma en u deze duurzaam wil laten bewaren om bij te dragen tot de maatschappelijke herinnering en tegelijk het geschiedkundig onderzoek te promoten van wetenschappers en lezers die onze instelling bezoeken, neem dan contact op met gertjan.desmet@arch.be.

Ander nieuws

[U bent van harte welkom in onze leeszaal](#)

[Jaarverslag van het CegeSoma](#)

[EHRI zoekt micro-archieven over de Holocaust](#)

[Themanummer 'De Leiegouw' over verzet en collaboratie](#)

[Belgische onderzoekster naar het archief van de 'oorlogspaus' Pius XII](#)

[De gecensureerde en clandestiene pers van de twee wereldoorlogen vanaf nu toegankelijk via de on-line catalogus](#)

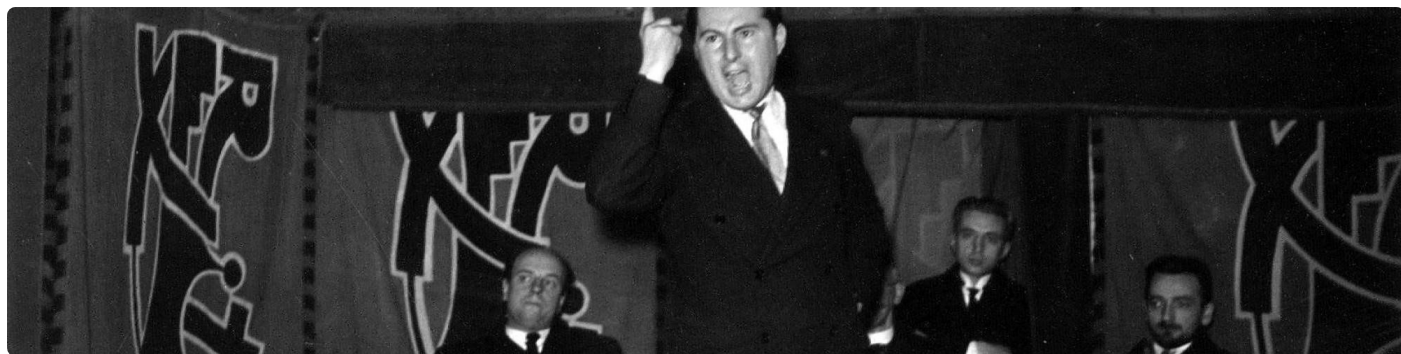
[Abraham](#)

[Nieuws op de website Belgium WWII](#)

[Les Enfants de la Collaboration of de archieven van de collaboratie ?](#)

[Een eerste workshop van het POSTWAREX-project](#)

© CegeSoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11

Léon Degrelle, een Führertje van papier ... in de bibliotheek van het CegeSoma

Léon Degrelle, een Führertje van papier ... in de bibliotheek van het CegeSoma. Onder die titel nodigen wij u uit om het vijfde thema te ontdekken in onze reeks 'Afspraken met de bibliothecaris'. Elke thema dompelt u onder in onze collecties en wordt geïllustreerd met een video en begeleidende tekst over de informatie erover in onze bibliotheek.

Bekijk de vijfde video 'Afspraken met de bibliothecaris: 5. Léon Degrelle, een Führertje van papier ... in de bibliotheek van het CegeSoma'.

Léon Degrelle dans la bibliothèque du CegeSoma. Léon De...

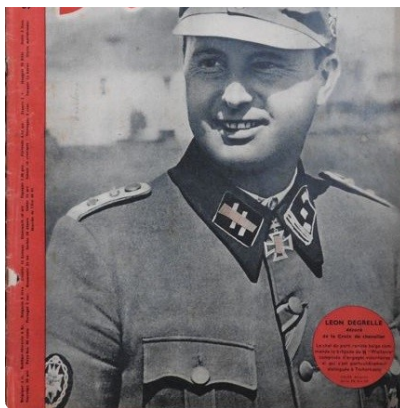

Waarom Degrelle ? Waarom het nog eens hebben over Degrelle, de "Leider van de rexistische beweging", de bard van de "Kruistocht tegen het bolsjevisme" aan het Oostfront, die al jaren geleden overleed. Omdat het nationaal-populisme in 2021 zowat overal in Europa floreert ? Omdat het in deze troebele tijden goed is "de zwartste bladzijden van onze geschiedenis" in herinnering te brengen ? Niets van dat alles. Dat is niet onze bedoeling. Ons opzet is beperkter en ongetwijfeld realistischer. Degrelle vult in onze bibliotheek heel wat rekken: niet minder dan 97 geschriften die direct over hem gaan, van wetenschappelijke werken tot partijdige boekjes en nog veel meer titels over zijn beweging of zijn gevechten aan het Russisch front. En we mogen gerust veronderstellen dat er over dit personage nog veel inkt zal vloeien, want de meest recente werken (in het Frans en het Nederlands) dateren van amper twee of drie jaar geleden. Kortom historiografisch gesproken is de Leider van Rex nog ver van dood. Daarom willen we zijn aanwezigheid onder de aandacht brengen van het "gevormde grote publiek" en de geïnteresseerde personen. Sommigen zouden zijn aanwezigheid vlak na de bevrijding ontijdig of zelfs heiligschennend hebben gevonden, zozeer werd zijn naam verguisd ...

Moet het nog herhaald ? Zijn bestaan (in -8° of -4°-formaat) binnen de muren van onze instelling heeft veel te danken aan de diensten van Dr. Goebbels, de propagandaminister van het *Reich*. Die gaven Degrelle aanvankelijk de kans te

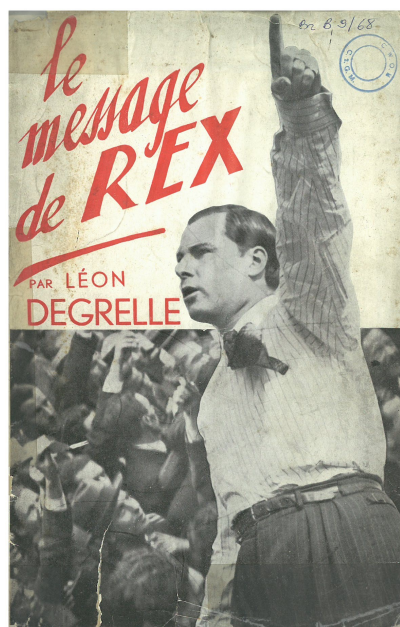

bestaan dankzij de media van de Nieuw Orde. Ze maakten hem vanaf 1943-1944 tot held (en heraut ?) in de kleine wereld van de Europese collaboratie, toen de militaire toestand er voor Duitsland almaar slechter begon uit te zien en de medestanders van Duitsland moesten opgepept worden met 'mooie voorbeelden' die voor de gelegenheid nog wat opgeschroefd werden. In onze huisjes zal men zich nog lang zijn lachende verschijning, in SS-tenuue, heugen, op de titelbladzijde van het wijdverspreide tijdschrift *Signal* op een welbepaalde dag in 1944 ...

Dat paste heel goed bij het extraverte karakter van de man, die zich daarnaast van nature uit en door zijn sociaal-professioneel verleden of zijn politiek engagement afwisselend - naargelang de omstandigheden - kon profileren als journalist, publicist, bevlogen volkstribuun, oorlogsleider, ... En die een bepaald publiek kon misleiden, dat altijd meegesleept wordt door het gedruis in de media als die "een sterke man" promoten.

Eén zaak is zeker: hij heeft heel wat geschreven tijdens zijn literaire carrière van meer dan 60 jaar. In het begin gaat het vooral om brochures die hij bedacht toen hij nog in de sfeer van de "Action Catholique de la Jeunesse Belge" en/of de "Editions « Rex »" verkeerde.

In onze collectie vinden we, onder meer, *Les Taudis* (1929), *Les Flamingants* (1930), *Vive le Roi !* (1931) en *Contre l'incinération. Va-t-on chez nous rôtir les morts ?* (1931) ... We laten er veel « en betere » achterwege ! Daarna, als hij zich in 1935-1936 heeft losgemaakt van de traditioneel katholieke familie, en de volkstribuun gaat spelen die zich verzet tegen "de corrupten", legt hij zich toe op agressief polemische en openlijk pamflettaire geschriften, met zijn reeks « J'accuse » : *J'accuse M. Segers d'être un cumulard, un bankster, un pillard d'épargne et un lâche, J'accuse Marcel-Henri Jaspar, menteur, pillard et faussaire*, enz, enz...

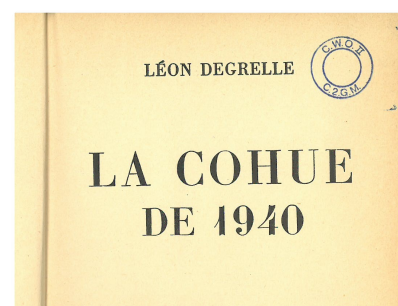
Een tijdje later, na zijn electorale doorbraak, wil hij zijn beweging enige intellectuele of ideologische soliditeit geven.

Hij schijft nu voor de profane massa die aangetrokken wordt zijn politiek en mediatiek kabaal, *Le Message de Rex* (1936) en *La Révolution des âmes* (1938), dat zijn tegenstanders boosaardig omdopen tot *La Révolution des ânes*. Tijdens de bezetting kan hij als militant in dienst van het "Europees" nationaal-socialisme natuurlijk niet zwijgen. Tijdens die jaren van lood verschijnen zijn bescheiden (hum !) *Degrelle avait raison !* (1940), zijn sterk gedramatiseerde herinneringen over *La guerre en prison* (1941) en - ook al - met *Feldpost* (1944), verhalen van oud-strijders van het Russisch front.

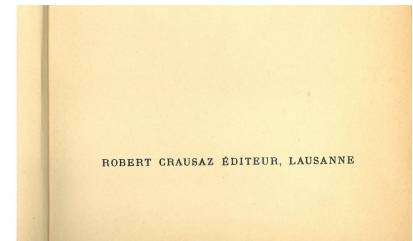
Maar vooral tijdens zijn naoorlogse ballingschap in Spanje is hij erg productief (hij moest toch iets doen om zich bezig te houden ...).

Zijn geschriften zijn apologetisch van aard met *La cohue de 1940* (1949), zonder twijfel zijn grootste succes (hij probeert daarin zo veel mogelijk politieke prominenten van toen in opspraak te brengen en het ene verklaart wellicht het andere). Hij wordt lyrische in *Front de l'Est 1941-1945* (1969) of in *Hitler pour 1000 ans* (1969), die vanuit Parijs door "La Table Ronde" verdeeld worden.

Zijn laatste essays die als geschiedkundig moeten doorgaan, zijn openhartige,

onsamenhangende theorieën met als titel – lach niet ! - *Hitler démocrate* (2002-2 vol.).

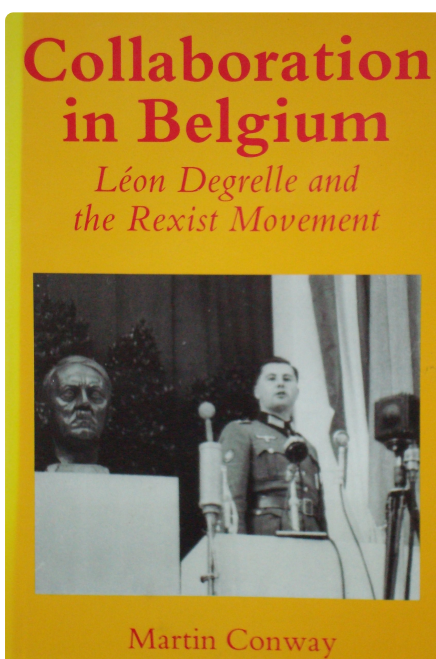

Tot slot zullen zijn vrienden na zijn dood in 2000 nog een tekst uitgeven die niet tijdens zijn leven verscheen *Tintin mon copain*. Dit was een knipoogje naar “zijn vriend Hergé”, maar al was het rijkelijk geïllustreerd toch was het niet echt grappig. Hij had het daarbij kunnen laten, maar hij vond het tussendoor nog nodig zich bij het koor van de negationisten te voegen met zijn *Lettre à mon cardinal* (1975) en vooral met zijn *Lettre au pape à propos d'Auschwitz* (1975), waarmee hij bewees dat hij niets was vergeten, maar ook niets had geleerd.

Zoals uit deze niet exhaustieve bibliografie al blijkt: Degrelle kon erg goed over zichzelf praten. Jammer genoeg bracht hij daarmee vele anderen, polemisten of historici, op hetzelfde idee. En de literaire oogst op dit vlak is even overvloedig.

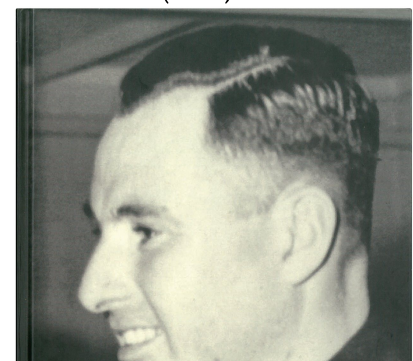
Schrijven over Degrelle

Tijdens zijn fase als volkstribuun (grosso modo 1935-1945) werd er natuurlijk al veel over hem geschreven, door zijn aanhangers (zoals José Streeck met *Ce qu'il faut penser de Rex* (1935) of Usnard Legros, met *Un homme, un chef : Léon Degrelle* (1937), om niet te gewagen van het maanschrift van Robert Brasillach, *Léon Degrelle et l'avenir de Rex* of van het werk van zijn talrijke tegenstanders (Robert de Vroylande, met het hevige *Quand Rex était petit* (1936) en het nog heviger *Léon Degrelle Pourri*, of nog Frédéric Denis, met – wat voorbarig - *Rex est mort* (1937)). In die geëngageerde publicaties vinden we weinig betrouwbare informatie, maar ze geven wel een interessant tijdsbeeld en, zolang Degrelle leeft, krijgen ze soms een langer literair bestaan in meer uitgewerkte vorm. Wij denken hier aan de werken van Charles d'Ydewalle (*Degrelle ou la triple imposture* (1968)) of Pol Vandromme (*Le loup au cou de chien. Degrelle au service d'Hitler* (1978)), zonder *L'aventure rexiste-Essai* van Robert Pfeiffer en Jean Ladrière (1966) te vergeten, een meer historiserend werk.

Maar de echt wetenschappelijke geschriften over het rexisme en zijn leider beginnen pas goed met de studie van de Fransman Jean-Michel Etienne, *Le mouvement rexiste jusqu'en 1940*, dat – typisch – in 1968 in Parijs wordt gepubliceerd. Daarna volgen een reeks kwalitatief hoogstaande werken, ongetwijfeld onrechtstreeks aangemoedigd door de televisie-uitzendingen van Maurice De Wilde begin jaren '80: Jean-Marie Frérotte met *Léon Degrelle, le dernier fasciste* (1987), Martin Conway en *Degrelle : les années de collaboration* (2003 – dat oorspronkelijk in het Engels verscheen), Eddy De Bruyne en zijn doorwrochte werken over het Waals Legioen of het rexisme bij de emigranten ‘aan de overkant van de Rijn’, en - tot slot - Bruno Cheyns met zijn uitstekende *Léon Degrelle : De Führer uit Bouillon* (2017).

Dit laatste boek onderzoekt vooral de invloed van de ‘Leider van Rex’ in de Vlaamse context, een thema dat tot dan weinig aan bod kwam. Deze lijst is natuurlijk niet volledig. Wat meer is, door plaatsgebrek houdt ze geen rekening met de artikelen over ons personage of zijn beweging in

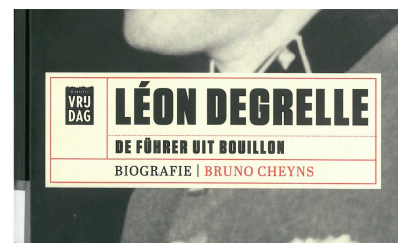

wetenschappelijke tijdschriften of in de handelingen van academische

colloquia.

U heeft het al begrepen : die duivelse Degrelle is erg aanwezig binnen de muren van het CegeSoma. Maar wees niet bang als u hem wil ontmoeten: het is maar een papieren duivel ... en hij raakt hoe dan ook niet weg uit onze leeszaal !

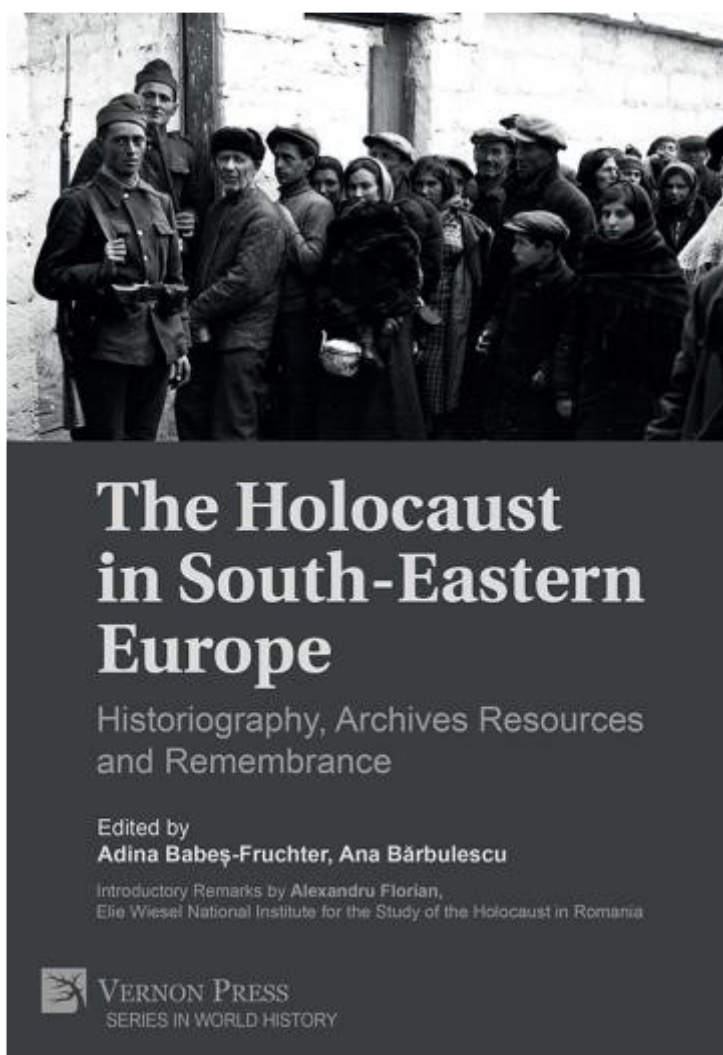
A. Colignon

© CegeSoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11

The Holocaust in South-Eastern Europe: Historiography, Archives Resources and Remembrance

(De Holocaust in Zuidoost-Europa: Geschiedschrijving, archiefbronnen en herinnering)

Wereldoorlog II [Boek](#)

Gedurende tientallen jaren werd over de Holocaust in Zuidoost-Europa veel te weinig introspectie, onderzoek en studie gevoerd, en nog belangrijker, gezorgd voor toegang tot archief en documentatie. Pas in de laatste jaren, met de aanzienlijke inbreng van een nieuwe generatie van plaatselijke wetenschappers, werd de Holocaust in deze regio uitvoerig bestudeerd. Het boek wil verschillende groepen wetenschappers die de Holocaust bestuderen, alsook studenten en het brede publiek, een stand van zaken bieden over het onderzoek rond de Holocaust in Zuidoost-Europa. Gezien het verband tussen archiefbronnen, geschiedschrijving en herinnering is de opzet van de redacteurs drievoudig, namelijk, het zichtbaar maken van de weg die de landen van deze regio hebben afgelegd van een historiografisch paradigma dat de Holocaust uitwiste naar de geleidelijke ontwikkeling van holocauststudies; het onthullen van de rijkdom van de archiefcollecties betreffende Zuidoost-Europa en de veelheid aan Holocaustonderzoeksthema's die nog ondervetegenwoordigd zijn binnen de geschiedschrijving; en het duiden op de mnemotechnische moeilijkheden die dit deel van Europa ondervindt bij de confrontatie met zijn recente verleden. Door de cases van drie verschillende Westerse landen - Duitsland, België (van de hand van o.a. Veerle Vanden Daelen en Dorien Styven van [Kazerne-Dossin](#)) en Nederland - uit te werken en de toegang tot bronnen en de

Holocaustgeschiedschrijving voor elk van deze landen te beschrijven, maakt het boek het bovendien mogelijk belangrijke gelijkenissen en verschillen met diverse Zuidoost-Europese landen te duiden.

De redacteurs van het verzamelwerk "The Holocaust in Eastern Europe: Historiography, Archives Resources and Remembrance," zijn [Adina Babeş-Fruchter](#) en Ana Bărbulescu. Adina Babeş-Fruchter, doctor in de politieke wetenschappen is momenteel *European Holocaust Research Infrastructure*-onderzoekster bij het Rijksarchief / CegeSoma. Ana Bărbulescu, doctor in de sociologie, is senior researcher en hoofd van het onderzoeksdepartement van het *Elie Wiesel National Institute for the Study of the Holocaust*, Boekarest, Roemenië.

Het boek 'The Holocaust in South-Eastern Europe' wijst op het belang van open, transparante en goed gedocumenteerde archieven om vooruitgang te kunnen boeken in het Holocaustonderzoek en voor een betekenisvolle herinnering. Dr. Reto Speck, Codirecteur EHRI

DETAILS VAN HET PRODUCT

Kaft: hard/ zacht
Aantal bladzijden: 322 p.
Formaat: 23,6 x 16 cm
Datum van verschijnen: januari 2021
EAN/ISBN: 978-1-62273-398-9
Uitgever: Vernon Press, Series World History, eerste editie

AUTEUR(S)

[Adina Babeş-Fruchter](#)
Ana Bărbulescu

PRIJS

53,00 € (portkosten niet inbegrepen)

BESTELLEN

TREFWOORDEN

[geschiedschrijving](#) [archieff](#) [Jodenvervolg](#)

© CegeSoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11

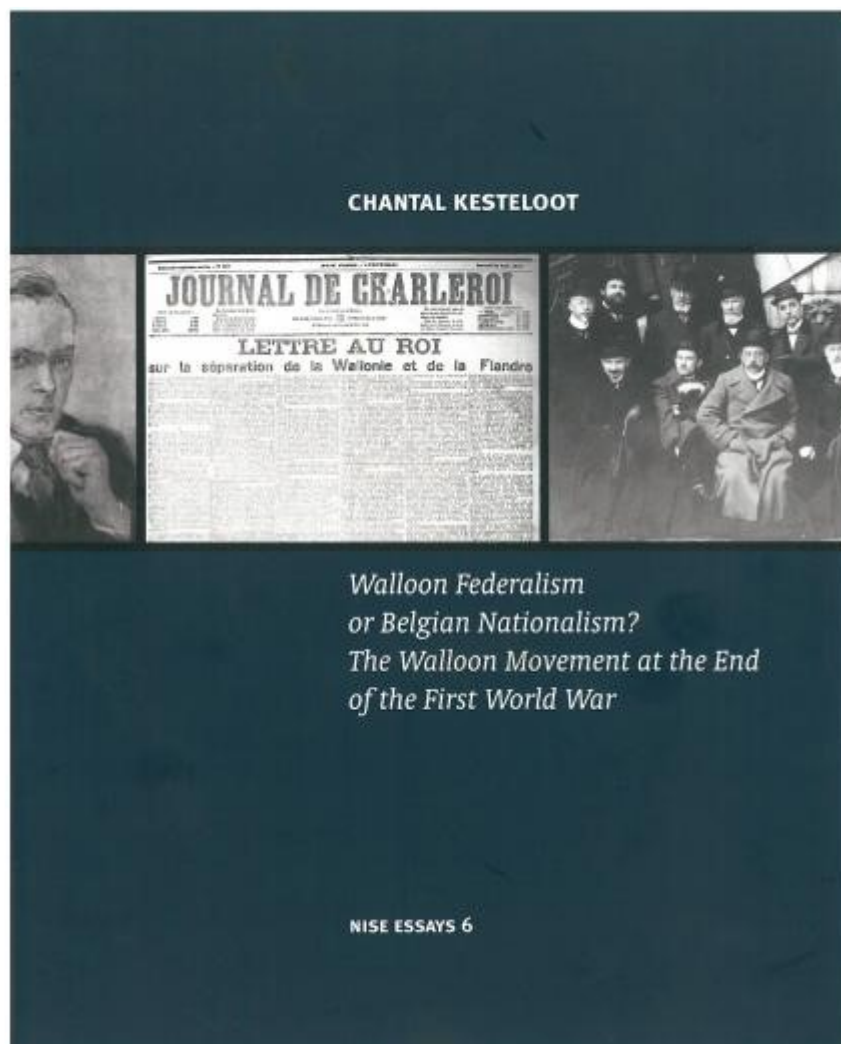

[Home](#) » [Publication](#) » [Walloon Federalism or Belgian Nationalism ?](#)

Walloon Federalism or Belgian Nationalism ?

The Walloon Movement at the End of the First World War.

Wereldoorlog I [Boek](#)

Een lang onbekende geschiedenis

Er is veel geschreven over de geschiedenis van de Vlaamse beweging en over de kapitale invloed van de Eerste Wereldoorlog op haar evolutie. De geschiedenis van haar Waalse alter ego tijdens dezelfde periode is veel minder gekend. Het gaat natuurlijk om een minder belangrijke actor, maar het blijft wel interessant om na te gaan of de radicale wind van 1912 een blijvende weerklank vond in de Waalse beweging

Men heeft lang gedacht dat de Waalse beweging een sluimerend bestaan heeft geleid van juli 1914 tot de lente van 1919. Tussen die twee data zou er niets of vrijwel niets gebeurd zijn. Door recent onderzoek moeten we die vaststelling nuanceren. De Waalse beweging was in bezet België en in Parijs helemaal niet inactief of stil. Meer nog, de Duitse bezetter interesseerde er zich ook voor. Wat was de weerslag van dit alles na de oorlog, toen het Belgisch nationalisme leek te triomferen ? Ook hier heeft het onderzoek zich vooral toegespitst op het Vlaams nationalisme, op het ontstaan van dat andere nationalisme in concurrentie met het Waalse, drager van een identiteit die noodzakelijk haaks stond op die van het Belgische vaderland. Kortom, een Vlaamse beweging diepgaand veranderd door de Eerste Wereldoorlog....

De Waalse beweging volop in beroering

Van wat naderbij bekeken blijkt ook de Waalse beweging diepgaand beïnvloed door de Eerste Wereldoorlog. We zijn ver van de aarzelingen die de vooroorlogse periode typeerden als het ging over de projecten tot staatsvorming. Vóór 1914 heeft de Assemblée wallonne nooit echt gedebatteerd over het federalisme en hoe dat vorm te geven, maar na de oorlog ligt dat helemaal anders. Tijdens de oorlog werden verschillende projecten, meestal in het geheim, voorbereid. Het jaar 1919 wordt gekenmerkt door erg levendige debatten: niet minder dan acht projecten, van een federalisme met twee of drie, tot een regionalisme worden voorgelegd aan de afgevaardigden van de Assemblée. Uiteindelijk haalt de stem van de gematigdheid het; het federalisme wordt voorlopig overboord gegooid.

Het belang van deze debatten

Meer dan honderd jaar later en nu België officieel een federale staat is geworden, zijn deze debatten nog in verschillende opzichten interessant en laten ze ons het huidige België beter begrijpen. Ze getuigen van een radicalisering binnen de Waalse beweging lang vóór het bekende « Congrès national wallon » van oktober 1945. Ze tonen hoezeer de oorlog de gedachten heeft beïnvloed. Ze geven al aan hoe moeilijk het is te kiezen tussen een federalisme met twee of met drie. Doorheen de debatten rijst ook de vraag naar de legitimiteit. Terwijl de Vlaamse beweging het etiket « activistisch » krijgt, wil de Waalse beweging te allen prijze blijf geven van haar onberispelijke houding tijdens het conflict. Als de federalistische projecten uiteindelijk van tafel worden geveegd, is het omdat ze zouden kunnen herinneren aan de administratieve scheiding van de Duitse bezetter. En de Waalse beweging wil net eerst en vooral getuigen van haar onberispelijke patriotisme. De identiteiten zijn elkaars spiegelbeeld: de ene is gecompromitteerd en daartegenover staat de juiste keuze van de andere. Daarom en steeds in diezelfde optiek is er geen enkel begrip mogelijk voor welke vorm dan ook van Waals activisme. De beweging wil de overwinning legaal behalen. De toetreding van Jules Destrée tot de regering is één aspect van die strategie, het opgeven van het federalisme eind 1919 een ander... Daarbij komt nog de kwestie van de trouw aan België. De debatten van 1919 tonen al aan hoe een deel van de Waalse militanten al het einde van het unitaire België wenst. Maar de oorlog en de weerslag ervan zijn zware factoren op lange termijn... zowel in België als in het buitenland, zowel voor de Vlaamse beweging als voor haar Waalse tegenhanger.

DETAILS VAN HET PRODUCT

Kaft: zacht

Aantal bladzijden: 56 p.

Formaat:

Datum van verschijnen: 2021

EAN/ ISBN: 9789082684049

Uitgever: Antwerp, Peristyle (gepubliceerd op het platforme Nise (National movements and Intermediary Structures in Europe) in de collectie "essays").

AUTEUR(S)

[Chantal Kesteloot](#)

PRIJS

15,00 € (portkosten niet inbegrepen)

BESTELLEN

TREFWOORDEN

[Waalse beweging](#) [nationalisme](#)

© Cegesoma | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11

[Home](#) » [News](#) » U bent van harte welkom in onze leeszaal

U bent van harte welkom in onze leeszaal

Sinds **dinsdag 5 januari 2021** zijn onze leeszaal, op afspraak en mits strikte toepassing van de veiligheidsvoorschriften, opnieuw open voor iedereen.

Wie een plaats wil **reserveren**, moet minstens 2 werkdagen vooraf via e-mail contact opnemen met het betrokken Rijksarchief. De coördinaten van onze diensten zijn [hier](#) te vinden. (CegeSoma : cegesoma@arch.be).

Om je bezoek zo optimaal mogelijk voor te bereiden, kan je [hier de bijzondere voorzorgsmaatregelen genomen in de strijd tegen COVID-19 raadplegen](#).

Blijf op de hoogte via onze website en via [Facebook](#). We danken u voor uw begrip.

Ander nieuws

[De fototheek van het CegeSoma keert terug naar de Luchtvaartsquare](#)

[Jaarverslag van het CegeSoma](#)

[EHRI zoekt micro-archieven over de Holocaust](#)

[Themanummer 'De Leiegouw' over verzet en collaboratie](#)

[Belgische onderzoekster naar het archief van de 'oorlogspaus' Pius XII](#)

[De gecensureerde en clandestiene pers van de twee wereldoorlogen vanaf nu toegankelijk via de on-line catalogus Abraham](#)

[Nieuws op de website Belgium WWII](#)

[Les Enfants de la Collaboration of de archieven van de collaboratie ?](#)

Een eerste workshop van het POSTWAREX-project

© **CegeSoma** | Luchtvaartsquare 29, 1070 Anderlecht | 02 556 92 11